

Ποσοτικές Μέθοδοι της Κοινωνικής Έρευνας (ΥΠ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431008	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ποσοτικές Μέθοδοι της Κοινωνικής Έρευνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διάλεξεις - ασκήσεις		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Υποχρεωτικό / Ειδικού υποβάθρου- ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC108/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β

• *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας. Εστιάζει στην κοινωνική μέτρηση, όπως αυτή οργανώνεται και εφαρμόζεται μέσα από τις μεθόδους και τις τεχνικές της ποσοτικής μεθόδου διερεύνησης. Η δομή του μαθήματος ακολουθεί τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης μιας εμπειρικής ποσοτικής έρευνας. Οι φοιτητές/τριες θα αναπτύξουν δεξιότητες ως προς το σχεδιασμό μιας ποσοτικής κοινωνικής έρευνας, τη διαμόρφωση των εργαλείων συλλογής κοινωνικών δεδομένων, τη συλλογή και την κωδικοποίηση των ποσοτικών δεδομένων, την ανάλυσή τους, τη διαμόρφωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και την παρουσίασή τους, καθώς και τη διατύπωση των ερευνητικών συμπερασμάτων. Το μάθημα αποσκοπεί στην απόκτηση βασικών γνώσεων στη συστηματική διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων με στατιστικές μεθόδους και αναμένεται να υποστηρίξει τους/τις φοιτητές/τριες στο σχεδιασμό άρτιων ερευνητικών προτάσεων στο πεδίο της επιστήμης της κοινωνιολογίας.

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα που να μπορούν να ελεγχθούν με την ποσοτική εμπειρική έρευνα
- Διαμορφώνουν μια ερευνητική πρόταση και να σχεδιάζουν όλα τα στάδια μιας ποσοτικής κοινωνικής έρευνας
- Διαμορφώνουν ένα εργαλείο συλλογής ποσοτικών δεδομένων με ποικίλο περιεχόμενο ως προς το είδος των ερωτήσεων
- Συλλέγουν ποσοτικά κοινωνικά δεδομένα με διαφορετικά μέσα (πχ. έντυπα, ηλεκτρονικά)
- Χρησιμοποιούν κατάλληλο λογισμικό για την οργάνωση και κωδικοποίηση των ποσοτικών δεδομένων
- Χρησιμοποιούν κατάλληλο λογισμικό για την περιγραφική ανάλυση των υπό διερεύνηση μεταβλητών
- Χρησιμοποιούν κατάλληλο λογισμικό για την οπτικοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων
- Κατανοούν και να αξιολογούν τα ερευνητικά αποτελέσματα, ώστε να διατυπώνουν τα ερευνητικά συμπεράσματα
- Οργανώνουν την παρουσίαση μιας ποσοτικής έρευνας σύμφωνα με τα κριτήρια των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων
- Αντλούν δεδομένα και πληροφορίες από πλατφόρμες διαμοιρασμού κοινωνικών δεδομένων και αποθετήρια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυ-πολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή

- 1.1 Βασικές έννοιες της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες
- 1.2 Θεωρία και έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες
- 1.3 Παραγωγική και επαγωγική στρατηγική έρευνας
- 1.4 Ποσοτική και ποιοτική κοινωνική έρευνα
- 1.5 Αρχές δεοντολογίας της κοινωνικής έρευνας

2. Σχεδιασμός

- 2.1 Σχεδιασμός και στάδια της ποσοτικής κοινωνικής έρευνας
- 2.2 Η βιβλιογραφική αναζήτηση και η βιβλιογραφική επισκόπηση
- 2.3 Η διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων
- 2.4 Οι έννοιες και η μέτρησή τους: Λειτουργικοποίηση στην κοινωνική έρευνα
- 2.5 Αξιοπιστία και εγκυρότητα μέτρησης στην ποσοτική κοινωνική έρευνα
- 2.6 Δειγματοληψία στην ποσοτική κοινωνική έρευνα: Είδη δειγματοληψίας και προβληματισμοί

3. Εργαλείο συλλογής δεδομένων

- 3.1 Ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα
- 3.2 Διατύπωση των ερωτήσεων: Ανοιχτές και κλειστές ερωτήσεις, Κλίμακες μέτρησης στάσεων, Ερωτήσεις συνάφειας
- 3.3 Καλές πρακτικές οργάνωσης του ερωτηματολογίου
- 3.4 Σχεδιασμός ερωτηματολογίου στη διαδικτυακή έρευνα
- 3.5 Πιλοτική έρευνα
- 3.6 Πρακτικές βελτίωσης του ποσοστού απόκρισης

4. Εξόρυξη ανοικτών κοινωνικών δεδομένων

- 4.1 Πρόσβαση σε Πλατφόρμες ανοικτών κοινωνικών δεδομένων (Socioscope, Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων, κ.α.)
- 4.2 Εξόρυξη και οπτικοποίηση δεδομένων σε πλατφόρμες ανοικτής πρόσβασης

5. Οργάνωση και κωδικοποίηση δεδομένων (με το λογισμικό SPSS ή/και το ανοιχτό λογισμικό PSPP ή/και το ανοιχτό λογισμικό R)

- 4.1 Πρόσβαση στο λογισμικό, Περιβάλλον, Βασικές λειτουργίες
- 4.2 Δημιουργία αρχείου δεδομένων και οργάνωση μεταβλητών
- 4.3 Προσθήκη και διαγραφή μεταβλητών
- 4.4 Εισαγωγή δεδομένων και αντιμετώπιση προβληματικών απαντήσεων

5. Ανάλυση δεδομένων

- 5.1 Διερευνητική ανάλυση δεδομένων: Πίνακες περιγραφικών κατανομών/συχνοτήτων
- 5.2 Μονομεταβλητή ανάλυση: Έλεγχος θέσεων τιμών (Δείκτες κεντρικής τάσης και διασποράς)
- 5.3 Μετασχηματισμοί δεδομένων: Δημιουργία νέων μεταβλητών (οι εντολές Recode, Compute)

- 5.4 Διμεταβλητή ανάλυση: Πίνακες διπλής εισόδου και έλεγχος αξιοπιστίας με το κριτήριο χ^2 (Chi-square)
- 5.5 Έλεγχος υποθέσεων με το κριτήριο T-test (για ανεξάρτητα και αλληλεξαρτόμενα δείγματα)
6. Οπτικοποίηση ποσοτικών δεδομένων (με το λογισμικό excel)
- 6.1 Υποδείγματα και επιλογή γραφημάτων

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως διαδικτυακή εκπαίδευση (όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι πανδημίας και έπειτα από απόφαση του Υπουργείου ή της Συγκλήτου)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στη διδασκαλία: ○ Παρουσιάσεις με πολυμεσικό περιεχόμενο ○ On line διεξαγωγή ασκήσεων με ποικίλες ερωτήσεις (πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης) Στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ○ Τροφοδότηση των φοιτητών με το σύνολο του περιεχομένου του μαθήματος και πρόσθετου υλικού εμβάθυνσης γνώσεων μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος ○ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61
	Ασκήσεις στην ιστοσελίδα του μαθήματος για ατομική εθελοντική άσκηση	50
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,</i>	Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στην ελληνική γλώσσα και αφορά στο σύνολο της διδακτέας ύλης με εξαίρεση την πρακτική χρήση του λογισμικού SPSS (καθώς δεν είναι ελεύθερα προσβάσιμο). Η εξέταση πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσα από την ιστοσελίδα του μαθήματος και περιλαμβάνει δύο διαδικασίες που πραγματοποιούνται διαδοχικά κατά την εξέταση: α) Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και β) ερωτήσεις σύντομης απάντησης. Στην περίπτωση των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής η ορθή απάντηση είναι μία και προκαθορισμένη. Στην περίπτωση των ερωτήσεων σύντομης	

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	απάντησης, οι απαντήσεις αξιολογούνται με βάση την πληρότητα, την καταλληλότητα, την ορθότητα και την ακρίβεια της απάντησης.
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Adler, E.S., Clark, R. (2019). *Κοινωνική έρευνα: Μια ξενάγηση στις μεθόδους και τις τεχνικές*. 5η έκδοση, Θεσσαλονίκη, Τζιόλα
- Babbie, E. (2018). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα*. 2^η έκδοση, Αθήνα, Κριτική
- Bryman, A. (2016). *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα, Gutenberg
- Gray, D. E. (2019). *Η ερευνητική μεθοδολογία στον πραγματικό κόσμο*. 4η έκδοση, Θεσσαλονίκη, Τζιόλα
- Robson, C. (2010). *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. 2^η έκδοση, Αθήνα, Gutenberg
- Tintle, N.L., Chance, B. L., Cobb, G. W., Rossman, A. J., Roy, S., Swanson, T.M., Vandersteop, J. L. (2021). *Εισαγωγή στις στατιστικές έρευνες*. Αθήνα, Gutenberg
- Καλογεράκη, Σ. (2020). *Σχεδιασμός και κατασκευή ερωτηματολογίων στην κοινωνική έρευνα*. Αθήνα, Κριτική
- Κυριαζή, Ν. (2011). *Η Κοινωνιολογική Έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*. Αθήνα, Πεδίο
- Νόβα Καλτσούνη, Χ. (2006). *Μεθοδολογία εμπειρικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες. Ανάλυση δεδομένων με τη χρήση του SPSS 13*. Αθήνα, Gutenberg
- Ρούσσος, Π. Λ., Τσαούσης, Γ. (2020). *Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες με τη χρήση του SPSS και του R*. Αθήνα, Gutenberg
- Συμεωνάκη, Μ. (2015). *Στατιστική για όλους με το SPSS*. Θεσσαλονίκη, Σοφία
- Φελλάς, Κ., Μπαλούρδος, Δ. (2015). *Κοινωνία και έρευνα. Σύγχρονες ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι*. Αθήνα, Παπαζήσης

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: